

ského jeho poměru k jeho příští manželce. Výbava jest a zůstává povždy jen vlastnictvím manželovým, slouží nanejvýš k založení manželské domácnosti a jest podstatný rozdíl mezi výbavou a věnem manželky, které tato do manželství přináší a které se odevzdává manželovi k požívání nebo do úplného vlastnictví s povinností, že má býti po zrušení manželství vráceno. Výbavy (přínosu) v tomto případě bylo použito k zaplacení postupní ceny za usedlost, jejímž spoluvlastníkem k polovici se žalovaný také i stal. Přínos byl tedy vynaložen jako úplata, za niž se mu dostalo vzájemné úplaty v tomto podílu nemovitosti, a tím jest právní osud onoho přínosu nadobro ukončen a nemá dále co činiti s manželstvím žalovaného. Není tedy nižádné právní souvislosti mezi smlouvou, již odvolací soud mylně pokládá za svatební, a mezi zrušením spoluvlastnictví, jehož se žalobkyně tímto sporem domáhá. Nemá proto s tohoto právního hlediska nižádného vlivu na projednávaný spor o rozloučení spoluvlastnictví, třebaž ke sporu tomu došlo z příčiny manželství stran, skutečnost, že manželství to není dosud rozvedeno a že jest dosud nejisto, bude-li rozvedeno z viny toho či onoho manžela či z viny obou. Spoluvlastnictví mezi manželi není, jak snad nižším soudům na mysli tanulo, součástíkou manželského společenství, které by manžele zavazovalo v něm setrvati, pokud manželské společenství trvá (§ 851 obč. zák.). Takové jen s manželstvím rozvíitelné společenství nenastává již sňatkem, nýbrž může býti založeno teprve zvláštní smlouvou o manželském společenství statků ve smyslu §u 1233 obč. zák., o něž však v tomto případě nejde. Mimo tento případ podléhá však spoluvlastnictví mezi manželi co do předpokladů rozloučení týmž normám jako spoluvlastnictví mezi jinými osobami; žádati o rozloučení tohoto spoluvlastnictví je dáno do vůle každého ze společníků, arciť za předpokladu, že se tak nemá státi nevčas nebo na škodu druhých (§ 830 obč. zák.). Ohled, že rozloučením spoluvlastnictví může snad nastati změna v dosavadní společné držbě a správě majetku manželům společně patřícího, ustupuje do pozadí.

Čís. 6516.

Proti tomu, kdo se zaručil za vyrovnacího dlužníka jako rukojmí a plátce, jest věřitel oprávněn domáhati se zaplacení zbytku kvoty vyrovnací, nezapravil-li vyrovnací dlužník včas splátky. Na tom nemění ničeho, že věřitel vymáhal předčasně na vyrovnacím dlužníku exekučně původní pohledávku.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1926, Rv I 756/26.)

Žalované zaručily se za vyrovnání firmy Š. jako rukojmí a plátkyně. Ježto firma Š. nezapravila včas třetí vyrovnací splátky, domáhali se věřitelé na žalovaných původně zaplacení celých pohledávek, obmezili však žalobu na zaplacení zbytku vyrovnací kvoty. *Procesní soud první stolice* této obmezené žalobní prosbě vyhověl, *odvolací soud* napadený rozsudek potvrdil. *Důvody*: Nesporno jest, že návrh vy-

rovnací byl přijat věřiteli při roku dne 27. března 1923 a vyrovnání potvrzeno usnesením ze dne 21. září 1923. Při ústním odvolacím líčení udaly strany souhlasně, že první dvě splátky po 10.501 Kč 07 h byly včas zapraveny a ze spisů je patrné, že více zapláceno nebylo. Z toho plyne, že vyrovnání schváleno bylo teprve po vyhlášení zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n., jímž doplněn byl § 57 vyr. ř. a jenž nabyl účinnosti dnem 10. května 1923 před dospělostí ujednaných splátek. Dlužno ho proto použití i na toto vyrovnání, třebaž návrh vyrovnací byl přijat věřiteli již dne 27. března 1923, tedy před účinností zákona. To plyne z ustanovení § 49 vyr. ř., podle kterého vyrovnání vyžaduje potvrzení vyrovnávacím soudem, jenž nebéře je prostě na vědomí, nýbrž prozkoumává je v tom směru, zda není tu důvodu, pro který může býti potvrzení odepřeno. Usnesení vyrovnávacího soudu, jímž se schvaluje vyrovnání, má tudíž ráz konstitutivní; dokud nedošlo k právoplatnému potvrzení vyrovnání, nejeví účinků. Čl. III. zák. ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n. stanoví, že následky § 57 vyr. ř. nastávají i tehdy, když dlužník nesplní včas a plně potvrzeného vyrovnání. V souzeném případě původní dlužník neplnil včas a řádně a proto oživila původní pohledávka, aniž ztratili věřitelé práv, které jim poskytuje vyrovnání proti dlužníkovi a třetím osobám. A takovým právem je i rukojemský závazek žalovaných do výše 35% původní pohledávky. Okolnost, že žalobci vedli proti dlužníkovi pro celou původní pohledávku exekuci ještě před splatností třetí splátky (1. prosince 1924), na věci ničehož měniti nemůže, poněvadž dlužník proti ní se brániti mohl námitkami ve smyslu § 36 ex. ř. Tím ale nepominul rukojemský závazek. Trvá proto dále a žalované jsou povinny zbytek celé vyrovnací pohledávky žalobcům zaplatiti, když nastala následkem nesprávného plnění ztráta lhůt.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání uplatňuje toliko důvod nesprávného právního posouzení (čís. 4 Šu 503 c. ř. s.), nutno mu však odepřiti úspěch. Dovolatelky zastávají názor, že vůbec nenastala ztráta lhůt a obživnutí pohledávky a že došlo k zániku rukojemského závazku, poněvadž žalobci ještě před splatností třetí vyrovnací kvoty vedli bezdůvodně exekuci pro původní pohledávku na vyrovnacího dlužníka, jenž obě první kvoty zapravil řádně, čímž dali na jevo, že se nedrží vyrovnání, jednajíce jakoby ho nebylo, že se také vzdali výhod z vyrovnání, takže pominul též rukojemský závazek žalovaných vůči nim. To tím spíše, že bezdůvodním vedením exekuce zmařili další provoz podniku vyrovnacího dlužníka, znemožnivše rukojmím, kteří nemohli exekučnímu zásahu nijak zabrániti, právo k postihu proti hlavnímu dlužníkovi a zhoršivše takto jejich postavení, poněvadž přistoupili k vyrovnání dobrovolně, počítajíce pouze s pasivy vyrovnacího dlužníka do výše přijatého vyrovnání. Než tomuto názoru nelze přisvědčiti. Žalované přistoupily k vyrovnání jako rukojmí a plát-

kyně, převzaly tedy solidární závazek ve smyslu §u 1357 obč. zák. Převzetí takového závazku jest vždy spojeno s nebezpečím, že rukojmí a plátce musí po případě splnit povinnosti z vyrovnání za hlavního dlužníka. Žalované arciť nemohly exekuční zákrok žalobců před splatností třetí kvoty zameziti, ale vyrovnací dlužník mohl, jak správně uvedl odvolací soud, brániti se proti němu ve smyslu §u 35 a 36 ex. ř. Že tak neučinil a tím zhoršil snad postavení rukojmí, nepadá na váhu v otázce dalšího trvání jejich závazku rukojemského. Vždyť vyrovnáním sprostuje se dlužník pouze závazku dodatečně nahraditi věřitelům ztrátu utrpěnou vyrovnáním (§ 53 vyr. ř.), není mu však zabráněno, by po skončeném vyrovnání nezaplatil některému věřiteli více nebo celou pohledávku, pokud to neodporuje předpisu §u 47 vyr. ř. Tedy i na ten způsob mohl by vyrovnací dlužník zhoršiti postavení rukojmího a nikdo v tom nemůže mu zabrániti. Vždyť rukojmí musí vždy také ještě s jinými různými případy zhoršení majetkové situace dlužníkovy počítati již tehdy, když rukojemský závazek podstoupil, a proto jest nepřipadné, poukazují-li žalované na ustanovení §u 915 a §u 1353 obč. zák. Vyrovnací dlužník nedodržel třetí vyrovnací splátky, obživla tedy podle §u 57 vyrovnacího řádu a čl. III. nov. ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n. původní pohledávka žalobců a proto nastala také povinnost pro žalované, by splnily převzatý závazek jako rukojmí a plátkyně dle vyrovnání. Nelze přisvědčiti názoru dovolání, že žalobci, když předčasně vymáhali exekučně původní pohledávku, vyjádřili dle §u 863 obč. zák. vůli, že, netrvajíce na vyrovnání, vzdávají se též výhod z něho oproti rukojmím, a že, opustivše vyrovnání nemohou již nastupovati proti ručiteli. Jediné co pro tento názor uvádějí, jest to, že by se rukojmí ocitl v nepříznivější situaci, nemoha pak po případě uplatniti proti vyrovnacímu dlužníkovi nárok z postihu. Závazek žalovaných však nebyl podle obsahu vyrovnání obmezen na takovou podmínku, ručitel musí již předem počítati, jak shora uvedeno, s různými možnostmi neočekávaného zhoršení majetkových poměrů vyrovnacího dlužníka a risiko z převzetí ručebního závazku plyne již z povahy věci. Dovolatelky nemohou tedy namítati, jak by k tomu přišly, by platily kvotu věřiteli, jenž sám jim zneemožnil, by se hojily ze jmění vyrovnacího dlužníka. Ten rovněž k tomu přispěl, že se proti bezdůvodnému vedení exekuce nebránil prostředky, jaké mu zákon dává na ruku. Rozhodným jest však ustanovení §u 57 vyr. ř. a čl. III. novely, že, když dlužník nedodržel vyrovnání, zrušují se tím pro všechny věřitele sleva i ostatní výhody poskytnuté dlužníkovi vyrovnáním, nenastává však ztráta práv věřitelů z vyrovnání proti dlužníkovi nebo třetím osobám, zejména tedy proti rukojmím (sr. též rozhodnutí čís. 4056 sb. n. s.). Vyrovnání v tomto případě bylo právoplatně potvrzeno za účinnosti novely čís. 99/1923, nerozhoduje, že bylo uzavřeno ještě před tím a proto platí pro toto vyrovnání plně účinky uvedených předpisů zákona, to tím více, že i v tomto vyrovnání bylo již zvláště ustanoveno, že v případě nedodržení splátek obživne původní pohledávka a nastává ztráta lhůt. Není tedy oprávněno tvrzení žalovaných, že novela svými účinky nemůže je zasáhnouti, protože by zhoršila uplatnění jejich postižných nároků.